

בזה שאנחנו מתפללין בימים הללו בלשון הושענא, וכן קורין ליום גמר החתימה יום הושענא רבה, נראה לי, דהכונה היא הושע נ"א, היינו תושע לנו לקבל צעקתינו בנ"א ימים מן ראש חדש אלול עד היום ההוא, וגם כן הושע נ"א, תושע לנו ביום הנ"א, יום גמר החתימה מסירת הפתקין לטובה ולרחמים ולחיים ולשלום ולגאולה שלימה לישראל אמן.

איתא בספר "מטה משה", למה נקרא שמו הושענא רבה, לפי שהוא מכון לשמו הקדוש אהי בגימ' כ"א, והוש"ר הוא ביום כ"א חש"ר, לכן הוא הושענא רבה, שאף אם עדיין לא נתכפר להם ברי"ה ויהי"פ מתכפר להם בתושע"ר, והביאור בזה ע"פ מאמר מרן אדמו"ר זי"ע דשם אהי"ה הוא שם התשובה ע"פ משמעו, שיהודי אומר מה שהי"ה ומכאן ואילך אהי"ה אחר, מעתה כבר אשמור ואקיים את רצון השי"ת, וסיים, אפילו אם יהודי אומר ככה כו"כ פעמים שמעתי יהי"ה לאיש אחר ולא קיים זאת, עליו לחזור ולקבל ע"ע שוב ושוב, ואמר שמרדמו באומרו א' ברב חסדך ענני באמת ישעך, אהי"ה פעמים אהי"ה גימ' אמ"ת, האמת היא שכמה פעמים שיהודי אומר אהי"ה וכמה פעמים שהוא נכשל ושוב מקבל ע"ע אזי הקב"ה מקבל אותו, ואפי' הגיע למספר אהי"ה פעמים אהי"ה תשובתו מקובלת.

ויל' הענין דאם כי תשובה תלוי בחרטה על העבר, כדמשמע מענין היודי ושאר עניני תשובה, הרי עיקר התשובה היא הקבלה לעתיד בתי אהי, דהיינו כשיהודי אומר מה שהי"ה מוכן ואילך אהי אחר, וכמו שהבאנו דברי בעל התולדות זי"ע בענין שלושה ספרים נפתחים ברי"ה, שפותחים לפני האדם שלושה ספרים חדשים ואומרים לו שיכתוב עצמו כאחד מהם, היינו כפי מה שמקבל ע"ע להבא, ואם מקבל להיות מהצדיקים גמורים הריהו נכתב ונחתם לאלתר לחיים.

מצות ערבת זהו צדקה וצדקה חכמים ז"ל צעצעו יומת ונכלל סמיכים, חף כי טוח נדר חומס טאין נהס טעס ורית, כי נחמת נחס ככר יחר דציקות נכ"י להס"י, כי טאין נח חציות נכ"י חרס סללו, רק טנכ"י נקראו צרס לנוקוס, ויש נכל ח"ס ישראל דציקות נכ"י חלקיס כניט וחסס סדנקים נכ"י חלקיס חיס מולכס כ"י, כתיב יסקר ענשיות כ"י עונס דודי ע"י, פ"י נסיקס כנו סקוס צניס טעל י"י טונחננק לקורקו טעקס טסור, כן ססורס טעל טנקרלח ויס כיתן לנכ"י כתיב ח"י עולס טעס נסוכינו, נכ"י סורס טנכ"י טסור פלח גדול טנכ"י טולין להוסק על ססורס, ודנריסס עונסס חוסס נשניס כתיב לאל גומר עלי, ועי"ן לטנר טנכ"י דודי ע"י כי נכ"י סכל ססנס ע"י, וסור מלרס וענשני טנכ"י טסנלין להקנ"י טיס לו חס חס נכ"י ישראל ולח מלומס, ונסיקס ויס, סעקן טנס נכ"י טנשניס רק מלר טלס סנריסס יס גי"כ דציקות טלס לנכ"י יחר מכל ססורס, חס כנכר נסוכוס, ולכן לר"ך הגנס כתיב לעיל, ונכ"י ישראל טנחין יחר ננקודס ט"י טנכ"י נכ"י מלר סנריסס וניס טנכ"י ע"י טעניסס, כי חס יסול לפעול וענשס צר"ך, ח"י טנכ"י דודי טנח טסנכ"י מלר חלח ח"י ענש, טעס טנכ"י

ענינו של היום
בהושענא רבא, גמר החיתום של הדין המתחיל בראש השנה, בהתחלת הדין, בראש השנה זיום כפורים, כל באי העולם עוברין לפניו כבני מרון ונסקרים כל אחד לעצמו, ונחג הסוכות נידון העולם בכללותו על המים ועל ברכת הפירות והתבואות, ויום השביעי של חג, הוא יום הושענא רבא, הוא יום החיתום האחרון של הדין הזה, ולפי שזוי האדם תלויים במים, והכל הולך אחר החיתום, לכך דומה הושענא רבא במקצת ליום הכפורים, ומרכים בו בתפלה ובתשובה כעין יום הכפורים, ועוד משלו בזה החכמים הקדמונים זכרונם לברכה משל אמרו: מלכותא דרקיטא כעין מלכותא דארעא, וסדרי המשפט של זו דומה לשל זו. —

במלכותא דארעא מלך שהוא רחום וצדיק כשהוא דן את הדין, אם הוא מוצא זכות וכו' — תותך את הדין מיד, ואם לאו — משהה אותו בשביל שהסגורים ילמדו זכות, לאחר זמן הוא תותך את הדין, חתך לרחמים — מודיעו מיד, ואם לאו — מעכב גור הדין בידו, שמא ימצא הנדון זכות ומקרע גור הדין והופכו לרחמים, לכסוף מסר פתקו ביד שליחיו אם למות ואם לחיים טובים, והשליחים יוצאים ובאים לעשות דין או רחמים, היו הפתקים של רחמים — שוב אינם משחנים לשל דין, היו של דין — אפשר שיהפכו לרחמים בשעה אחרונה, כיצד? הרי שיצא גור דין קשה על פלוני שמרד במלך, ובאים שליחי המלך לבית הגידון ומצואים אותו שמת במלכותו של המלך ועושה כל גזרותיו בשמחה — מה הם אומרים? לא זה שנגור עליו כך, הוא הנראה לפנינו כך, איש אחר הוא! וחזרין למלך, ואף הוא מסכים עמהם ואומר איש אחר הוא, קרעו גור דינו וחתמו עליו לחיים טובים! —

אף במלכותא דרקיטא כך, בראש השנה כל באי העולם עוברים לפני הקב"ה צדיקים גמורים נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים, בינונים תלויים ועומדים עד יום הכפורים ונחתמין ביום הכפורים, וגמר החיתום הוא בהושענא רבא ונמשך עד השכמת הבוקר של יום שמיני עצרת, לכן מרכים בתפלה ובתחנונים בהושענא רבא שהוא שביעי לסוכות, ומתעוררים בתשובה, ומעוררים רחמים חדשים, ואמילו כבר היה גור דין קשה, קורעים אותו וכותבים בשמים "פתקים" טובים, וביום השמיני — עצרת הוא לכל ישראל שנעצרו לפני המקום האמריים לפניו, קשה עלינו פרידתנו ממנו, אשילו נגמרו טעות טובה ולולב וקרננות חג ונסוך המים — הרי אנו נעצרו לפניו ושמים כך, ואז באים שליחי מעלה 20 ומצואים את כל ישראל שמחים לפני המקום שמחת אהבה, ואמילו היו כיניהם נידונים לרעה — אין הרעה פוגעת בהם, אנשים אחרים הם, אזהבו של הקב"ה ושמחים בו ובכל מצותיו.

20 חג הושענא - ק"כ

זה ענין יום הכ"א בגימ' אהי"ה לאחר כל ימי החשובה, כי בו יכול איש יהודי להגיע לעיקר ענין התשובה ולומר אהי, מעתה ואילך אהי אחר.

וכאמור זה ענין הגמר חתימה טובה ביום הושענא רבא, כי חותם ענינו החלטה סופית וגמר הדבר, ע"ד שעוסקים ודנים בענין כלשהו, שכל זמן שלא חתמו עדיין אינו מוחלט, והחתימה היא גמר הדבר, כן לגבי כל הקבלות שיהודי מקבל על עצמו כאלול וכימים הנוראים, היום הזה הוא יום החתימה על כל מה שקיבל ע"ע בהחלטה סופית שאין לאחרי ולא כלום, וכאמור מרן בכ"א זי"ע, מי יתן טהור מטמא "לא אחר", "אין מאל ניין", בכדי להתהפך מטמא לטהור צריכה להיות החלטה סופית אחת ולתמיד, ולא החלטה החוזרת על עצמה כל יום מחדש, והנה זה תפקיד וסגולת יום הושע"ר לקבל החלטה סופית כחותם על לבך כחותם על זרועך, ואז הי' צלך, כמאמר הבעש"ט הק' שהנהגה מלמעלה היא ע"ד התנהגות האדם כדרך הצל, חוכה לגמר חתימה טובה מלמעלה, וכאשר יהודי מקבל עליו להתנהג בהנהגה חדשה, כמ"כ גם מלמעלה מתחדשת עליו הנהגה חדשה לטובה, שינהגו עמו מעתה רק בחסד וברחמים.

נתינת נפש - ח"א - ח"ב - ח"ג

מה טעמים בהושענא רבא ערבת בפני ענינה ובכל הימים היתה נאגרת באגודה הענין הוא דאחר שראתה הערבה בעצמה שאין בה לא טעם ולא ריח ונתבטלה לאחריים ע"י נחשבת ונטלה לעצמה, ובמקדש נטלה כל ז' לעצמה שבמקדש ה"י יראה יראה וזו בגלל לכל איש לראות כמלות עצמו ואם ראה סמכות עצמו אף טבאמת הוא כן, מ"ס גם זה הוא מעלה שגודע ע"ס האמת הינו מוטעה וכשיס נגרים (ס"י) שמא שמה נאה לכלוכית ושריא ע"ש:

חג הושענא - ח"א (3)